

Følgedokument til drama og lesing – et undervisningsopplegg med utgangspunkt i boka *Buster* av Lars Saabye Christensen(2013): Aschehoug

Undervisningsopplegget gir inspirasjon til:

- forarbeid til høytlesning
- fordypning i valgt tematikk,
- lesestopp med estetiske arbeidsmåter
- etterarbeid skriftlig, utforsking av hva som kan skje videre.

Tema for undervisningen kan være: katter, døgnrytme, rutiner, forhold mellom mennesker og dyr, sansene våre.

Aktuelle fag:

- norsk
- matematikk
- forming
- musikk
- naturfag

Dramametoder og arbeidsmåter: rolle på veggen, rollefigur, improvisasjon, statue/rollemodellering med dublering, hett sete, kollektiv tegning, et døgn i en rollefigur sitt liv (se miniforelesning i del 2 for omtale av metoder og arbeidsformer)

Målgrupper 1.-4.trinn med tilpasninger.

Undervisningsopplegget til boka *Buster* presenteres her som om det hele skal gjennomføres på en dag. Det er ikke meningen. Undervisningsopplegget kan strekkes over flere dager eller uker og den enkelte lærer står fritt til å anvende og gjøre om på ethvert forslag slik det oppleves best for deg som lærer og klasse.

For at du og elevgruppa di skal kunne ha glede av å ta i bruk dramafaglige arbeidsmåter er det en forutsetning du trives med å ta i bruk fiksjon sammen med elevene og opplever det meningsfullt for klassens læringsmiljø.

<p style="color: #4F81BD;">Dette kan vi gjøre</p> <p style="color: #4F81BD;">Forarbeid til lesing av boka og valgt tema</p>	<p style="color: #4F81BD;">Kommentar</p>
<p>Hva kan vi om katter? Sanger om katter Leker: katt og mus Se filmklipp om katter</p> <p>Samle fakta om katter og katteord:</p> <p>Improvisasjon - alle samtidig: gå, løpe, snuse, liste seg, jakte, sole seg osv.. Være liten katt og stor katt etc. Katter som møter hverandre Møter mellom katter: hvordan møte hverandre- hilse på hverandre, leke</p> <p>Lage dikt Forme katter i ulike materialer</p>	<p>Anbefalt progresjon er først kun bevegelse, så bevegelse og lyd- eventuelt møter mellom dyrene.</p> <p>Rammer for improvisasjon: lærerstyrt med signal for start og stopp («frys»).</p> <p>Vi arbeider med konkretisering gjennom kropp og stemme av begreper, fakta</p> <p>Kommunikasjon og samspill Gi skriftlig uttrykk/forme som oppsummering av myldring om katter</p>
<p style="color: #4F81BD;">Lese boka</p>	<p style="color: #4F81BD;">kommentarer</p>
<p>Rolle på veggen: hvem er Buster? Hva forteller Buster oss?</p> <p>Buster sine egenskaper skriver vi «inni». Det vi får vite om hans liv skriver vi rundt.</p>	<p>Rolle på veggen: Lærer har tegnet en siluett av en stor katt på et så stort ark at det kan gi elevene muligheter for både å sette på tegninger og skrive inn egenskaper og fakta om Buster etter hvert som vi får mer informasjon om han i lesingen.</p> <p>Tas som naturlige oppsummeringer der det passer i hele leseprosessen</p>
<p>Leser til og med: <i>Så er den siste lampen i huset slukket. Da tror Bess at det blir helt mørkt. Jeg kan se uansett. Jeg ser alt som rører seg. Bess skulle bare sett visst hvor mye som rører på seg når lampene er slukket:</i></p> <p>HVA tror du at Buster ser i mørket?? Rollemodellering som Buster i mørklagt stue med dublering: Alt.1: en modelleres i plenum. Etter tur får elevene komme frem og dublere. «jeg ser...» Alt.2: alle elevene rollemodellerer seg selv som Buster og tenker ut «jeg ser...». visning i halv gruppe om gangen Alt.3: i par. A modellerer B. A står bak sin skulptur og gir tanken i jeg-form.</p>	<p>Lesestopp</p> <p>Fabulere over hva mørket kan skjule for oss mennesker. Alt trenger ikke å være sant</p> <p>Å tenke seg inn i en annens situasjon og fysisk forme seg selv eller en annen til en statue med det uttrykket en ønsker. Korte refleksjonsrunder i etterkant der det passer.</p>
<p>Leser til og med: <i>Og hvis Bess tror at alt er helt stille fordi hun sover, så tar hun også feil. Jeg hører alt som gir lyd fra seg og det er ikke lite.</i></p> <p>Alle legger seg på gulvet/forover på pulten og «sover». Lytteøvelse:</p>	<p>Lesestopp Hører vi mer eller mindre enn katter? Bevisstgjøre oss selv på en sans. (ikke gjennomført)</p>

<p>Hvilke lyder kan du høre inne i rommet vi er i nå? Hvilke lyder kan du høre i utenfor rommet vårt?</p> <p>Oppsummering av ord: Jeg hører...</p> <p>Klarer du/vi å være lydløse når vi beveger oss? Improvisasjon: en katt / flere katter som går lydløst over gulvet.</p> <p>Leken «Rødt lys»</p>	
<p>Etter sidene med far som smugspiser nattmat:</p> <p>Hva liker Buster? Hva spiser katter? Vi lager en oppskriftsbok for kattermat? Eller en matliste over hva katter spiser</p> <p>Oppskriftene presenteres for Buster/ på en matmesse for kattedokker</p> <p>Eller skrive matliste over hva katter/Buster spiser (siste aktivitet første dag)</p>	<p>Lesestopp Å fabulere. Her er det mange muligheter for fantasien i kombinasjon med norsk, matematikk, forming etc..</p> <p>Etablere en salgsmesse. Hva må til? hvordan presentere det enkelte produkt osv... en masse flerfaglige muligheter</p> <p>Her er muligheter for en enkel løsning med matliste eller en oppskriftsbok som vil ta mer tid og kan involvere flere fag.</p>
<p>Møte med rollefigur: Buster etter møtet med musa. Hva er det som skjer? Hvorfor er ikke musa redd meg? Alternativt: møte med musa hvor hun forteller hvorfor hun ikke er redd katten</p>	<p>La elevene få gi råd til Buster (læreren i rolle)</p> <p>Tror de møtet mellom Buster og musa ville fått en annen løsning med deres gode råd?</p> <p>Ta ulike perspektiv i en situasjon. En sak kan ha flere sider.</p>
<p>Etter avsnittet om ..» noen ganger drømmer jeg at jeg er hund...»</p> <p>Mimelek: være Buster som drømmer om at han er en... Individuelt/i par/i gruppe mime og de andre gjette.</p> <p>Skriftlig: Hvis jeg var en katt da ville jeg..</p>	<p>Drømmer du noen gang om at du er en annen? Eller er det best å være seg selv?</p> <p>Skriftlig oppgave med startsetningen «hvis jeg var en katt ville jeg...»</p>
<p>Når boka er ferdig lest: Hett sete: etter tur kan elevene sette seg på stolen og svare som Buster på spørsmål fra elevene. Konsentrer spørsmålene om livet i huset til menneskene om morgenen sett fra kattens perspektiv.</p>	<p>Hett sete er en tom stol som plasseres i front av gruppen/klassen. Den som sitter på stolen svarer i rolle på spørsmål fra gruppen. Det er lov å reise seg fra stolen når en selv ønsker det</p>
<p>Improvisasjon: et døgn i Buster sitt liv. Alle gir individuelt sine fysiske uttrykk for det de mener Buster gjør på de tidspunktene i døgnnet som læreren gir.</p>	<p>Passer best i et rom hvor en kan rydde gulvplass og kan utnytte gulvet. Lærer gir klokkeslett og den enkelte gir sitt uttrykk som statue</p>
	<p>Hvem skal vi møte? Bess? Far? Mor?</p>

<p>Avslutte med at en i familien i rolle gir sin versjon av livet med Buster</p>	
<p>Etterarbeid: Kollektiv tegning</p> <p>Digitale fortellinger om katter- f.eks Buster og vennene hans om natten Lage tegneserie Skape fortelling på sirkel. En setning hver og setningene bygger på hverandre. Iscenesette fortellingen i spontandramatisering Skrive dikt om katter Skrive videre på fortellingen om Buster Skrive fagtekst om katter/dyr Være forfattere og skrive ny fortelling om et annet dyr Skrive lister om dyr/dyremat/ kattemeny Skrive en skildring av Buster basert på gule lapper fra rolle på veggen</p>	<p>Kollektiv tegning vil si at elevene i hel gruppe eller i mindre grupper tegner og skaper et felles produkt som til sammen inneholder de elementene vi trenger for å gjenfortelle historien. Avhengig av målgruppen og hva du som lærer ønsker å fokusere på er det flere muligheter:</p> <p>Et stort ark (fra rull) på gulvet og alle tegner først fritt fra alle kanter, deretter ser en hva en mangler og ferdigstiller.</p> <p>Et stort ark hvor en deler inn som i en tegneserie i situasjoner/scener og i felleskap blir enige om hva som må med og fordeler tegneoppgavene.</p> <p>Et stort ark hvor en uten å markere tegneserieruter skaper fortellingen kronologisk. De ulike fremgangsmåtene har ulik grad av krav til forhandling og samhandling, men alle har fokus på fortellingens oppbygning. I tillegg til muntlig gjenfortelling kan en legge til replikker etc.</p>